

25.41x36.43	31	עמוד 2	הארץ - THE MARKER	15/05/2011	27236589-2
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

מחקר על תכנון המס בחברות בישראל:

"נזק של מיליארדים למדינה מתכנוני המס של החברות הגדולות"

המדינה מאבדת הכנסות פוטנציאליות של 3 מיליארד שקל בשנה בשל תכנוני המס של 25 החברות הציבוריות הגדולות • כך עולה ממחקר של המרכז האקדמי למשפט ולעסקים • "תאגיד החומק ממחויבות באמצעות תכנוני מס אגרסיביים פועל באופן שאינו אחראי מבחינה חברתית", אומרים החוקרים

• רם עוזרי 4-2

"תכנוני המס בחברות הגדולות עולים למדינה מיליארדים"

בלעדי מחקר של המרכז האקדמי למשפט ולעסקים: תשלומי המס של 25 החברות הציבוריות הגדולות נמוכים ב-3 מיליארד שקל בשנה מהסכום שהמדינה היתה אמורה לקבל לפי שיעור המס הסטטוטורי • חלק מהפער נובע מתכנוני מס אגרסיביים: בין השאר, חברות מחזיקות מקלטי מס במקומות כמו איי קיימן וברמודה כדי להפחית את תשלומי המסים • במקביל, התאגידים תורמים מיליוני שקלים בשנה ומתהדרים באחריות חברתית

של נוחי דנקנר, מצטיירת תמונה דומה. מהמחקר עולה כי רווחי התאגיד לפני מס ב-2006-2009 היו 9.4 מיליארד שקל, ותשלומי המס בפועל היו 1.8 מיליארד - 19% מהרווחים. אם מחשבים את המס על פי שיעורי המס הסטטוטוריים - הרי שהחברה היתה אמורה לשלם מסים בהיקף של 2.6 מיליארד שקל. ההפרש בין הסכומים, יותר מ-800 מיליון שקל, גדול פי 16 מהסכום שאותו תרם התאגיד לקהילה באותן שנים - 41 מיליון שקל. מהחברה לישראל נמסר בתגובה: "החברה לישראל משלמת את מיסיה כדין ועל פי החוק. אין לחברה כל מושג על סמך מה הגיעו מציגי הנתונים למסגרותיהם, אך ברור

לישראל הסתכמו בשנים אלה בקרוב ל-11 מיליארד שקל, כך שהמס ששילמה בפועל, 1.3 מיליארד שקל, משקף שיעור מס אפקטיבי של 12% בלבד. בתגובה לפניית החוקרים לחברה לישראל, ציינו בתאגיד כי הוצאות המסים התזרימיות היו שונות מהותית מהוצאות המס הכוללות, כפי שאלה מופיעות בדו"חות המאוחדים של החברה, אך לא סיפקו לחוקרים מידע חלופי. בנוסף, החוקרים מזכירים גם כי החברה ציינה את רשימת החברות הבנות שלה, שממנה עולה כי יש לה חברות בנות, בין היתר, באיי קיימן, בברמודה, באיי הבתולה, בשווייץ ובלוקסמבורג. בחברת דיסקונט השקעות, שבשליטת קבוצת אי.די.בי

בהנחה שבמוצק כל החברות במרד תל אביב 25 תורמות סכומים רומים, הגיעו החוקרים למסקנה שסך התרומות של החברות הכוללות במרד הוא 274 מיליון שקל בשנה. לפיכך, היחס בין התרומה לקהילה לבין פערי המסים הוא 1 ל-11. כך למשל, החברה לישראל שבשליטת האחים עופר, תרמה לקהילה ב-2006-2009 כמעט 100 מיליון שקל. לעומת זאת, על פי נתונים שנאספו במסגרת המחקר מהדו"חות הכספיים המאוחדים של החברה, המס ששילמה בפועל היה בשנים אלה היה נמוך ב-1.74 מיליארד שקל מהמס שמתקבל על פי שיעור המס הסטטוטורי. רווחיה המרווחים של החברה

עורכי המחקר, שיוצג היום לראשונה בכנס של המרכז האקדמי למשפט ועסקים ברמת גן, מרגישים כי פערים אלה יכולים לנבוע מגורמים שונים, לרבות הפרשים בשיעורי המס בין השנים והטבות מס לגיטימיות שהוענקו לחברות. ואולם לפחות חלק מההפרשים, הם אומרים, נובע מתכנוני מס אגרסיביים. עורכי המחקר בדקו במקביל את הכספים שהשקיעו אותן חברות בתרומה לקהילה ובחיזוק האחריות החברתית שלהן. מבריקתם עולה כי מדובר בסכומים משמעותיים: 15 מתוך החברות שנבדקו דיווחו על השקעה שנתית של 164 מיליון שקל במיזמים שונים של אחריות תאגידית.

מאת רם עוזרי

« המס ששילמו בפועל 25 החברות הגדולות בבורסה של תל אביב נמוך בכ-3 מיליארד שקל בשנה לעומת המס שאותו היו אמורות לשלם על פי שיעור מס החברות הסטטוטורי - כך עולה ממחקר של הקליניקה לאחריות חברתית של תאגידים במרכז האקדמי למשפט ועסקים, שבדק את החברות במרד ת"א 25 ב-2006-2009. חלק מהחברות העסיקות הגדר לוח, כך עולה מהדו"ח, משקיעות כסף רב בחיזוק תרומות הציבוריות באמצעות תרומה לקהילה, אך כשמדובר בתשלומי מסים - נמצא פער גדול בין שיעורי המס הרשמיים לתשלומי המס בפועל.

שיעור המס הסטטוטורי שיעור מס החברות כפי שהוא מופיע בחוק

שיעור המס האפקטיבי החלק מתוך הרווח הנקי של החברה שאותו היא שילמה בפועל כמסים

18.18x31.2	32	2	עמוד 2	הארץ - THE MARKER	15/05/2011	27236611-8
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330						

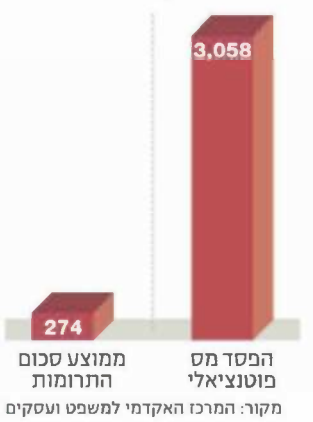
אובדן חסים פוטנציאליים של 3 מיליארד שקל בשנה חנוכה ותל אביב 1-25-2006-2009

חברה	טבע	כ"ל	החברה לישראל	גזית גלובל	דסק"ש	קבוצת דלק	אורמת תעשיות	אלביט	פז נפט	בזן	שטראוס נרוב	מזרחי טכנות	סלקום	פרטנר	אסם	בנק דיסקונט	בנק לאומי	בנק הבעלים
רווח לפני מס, במיליוני שקלים	24,000	16,680	10,860	6,730	9,390	5,390	1,660	2,740	2,270	4,980	1,990	3,630	5,050	5,500	1,390	3,780	8,860	10,370
שיעור מס סטטוטורי	29%	28%	28%	30%	28%	36%	29%	27%	28%	24%	28%	28%	28%	28%	28%	38%	38%	39%
שיעור מס בפועל	15%	15%	12%	15%	19%	23%	0%	18%	17%	21%	24%	37%	28%	28%	29%	42%	41%	42%
תרומה מוצהרת לקהילה, במיליוני ש"ח	אין נתונים	47	99.5	16.3	40.8	20.2	3	אין נתונים	3.9	3	33.5	12	אין נתונים	אין נתונים	21.6	28	108	183

מקור: הקליניקה לאחריות חברתית של ואגידים במרכז האקדמי למשפט ועסקים

מס עדיף על תרומות
הפסד המס השנתי לעומת ממוצע התרומות, במיליוני שקלים

שהן שגויות ובלתי נכונות לחלוטין ויש בהן משום הכפשה והטעיה". בנוגע לשאלה בדבר מקום תשלומי המס, מסרו מהחברה כי "החברות הבנות והקשורות של החברה לישראל פועלות ברחבי העולם

ומשלמות את מיסיהן כדין. בנוסף, צריך לזכור שעיקר פעילותה של הקבוצה נעשית בחו"ל". מאירי.בי נמסר כי "כל חברות הקבוצה משלמות מסים כדין. אין לכך שום קשר להתגייסות הנמשכת של אירי.בי למען הקהילה בישראל, במסגרתה תרמו ויירעו חברות הקבוצה מ-2006 יותר מ-400 מיליון שקל למאות פרויקטים ביישובי הגליל והנגב בתחומי החינוך, הרווחה, הבריאות התרבות והספורט".

פעילות לא אתית ולא אחראית חברתית

"ההשקעה המסיבית של תאגידים בתכנוני מס אגרסיביים לא עולה בקנה אחד עם התהדרות באחריות חברתית", טוענת ד"ר רונית דוניץ-קירד מהמרכז האקדמי למשפט

ולעסקים ואחת מעורכי הרו"ח. "תשלומי המס הם חלק מהחובות שלנו כאזרחים ותאגידים. יש טיעונים נורמטיביים כבדי משקל נגד המצב שבו תאגידים מממנים לציבור פתיחת מוזיאונים מצד אחד, ומצד שני מתחמקים בצורה בלתי מוסרית מתשלומי מס מלא". המשמעות של אחריות חברתית של תאגידים, סבורה רוניץ-קירד, חלה מעבר לחובות החוקיות של התאגיד: "אנחנו יוצאים מנקודת הנחה שהתאגידים מקיימים את החוק. אחריות חברתית אומרת שאתה גם חבר מועיל בקהילה, מעבר לקיום חובותיך החוקיות". בבסיס המחקר עומדת התפישה כי תשלום מס מלא הוא סוג של דיווידנד שהתאגיד מחזיר לחברה, בתמורה לשירותים הציבוריים שהיא מעניקה לו. למשל, השכלת העובדים, תשתיות תחבורה וביטחון. שירותים

אלה מבוססים כמובן על המסים המשולמים לאוצר המדינה. "מסים הם הרים הזורם בעורקי האמנה החברתית בין המדינה לאזרח, ותאגיד החומק ממחויבותו בהקשר זה, באמצעות שימוש בתכנוני מס אגרסיביים, פועל באופן שאינו אתי ואינו אחראי מבחינה חברתית", גורסים החוקרים. עו"ד עופר סיטבון, ראש הקליניקה לאחריות חברתית של תאגידים, מרגיש כי מדיניות מס של תאגיד היא חלק בלתי נפרד מהאחריות התאגידית: "המצב כיום הוא שלא ניתן להבין מהרו"חות הכספיים של חברות מהי מדיניות המס שלהן ואיך מחושב המס שאותו הן משלמות. עצם זה שיש לך מדיניות מס גלויה ושקופה, זה כבר אחריות חברתית", אומר סיטבון.

כך נערך הדו"ח

כהפסד מס פוטנציאלי. בנוסף, מופיע הס"כ כיום הכולל שאותו השקיע כל אחד מהתאגידים במיזמים במסגרת תרומה לקהילה ואחריות חברתית באותן שנים. הקליניקה לאחריות חברתית של תאגידים במרכז האקדמי למשפט ולעסקים, שבדאשות עו"ד עופר סיטבון, היא גוף שקם במטרה לבסס מחשבה יותר ביקורתית על נושא האחריות החברתית של תאגידים בישראל. בקליניקה שמו למטרה לעודד תאגידים ב-2006-2009 הצהירו החברות הציבוריות על רווח נקי לפני ניקוי מס. כמו כן הצהירו החברות על המסים שאותם שילמו למדינה. בדו"ח חישוב החוקרים מהו הסכום הכולל של המס שאותו היו אמורות החברות לשלם לו שילמו מס בדיוק לפי השיעור הרשמי הקבוע בחוק כמס חברות. ההפרש בין סך המס לפי שיעור מס הדרוש הרשמי ובין סך המס שאותו שילמו התאגידים בפועל מוגדר על ידי החוקרים

25.42x29.75	33	2 עמוד	הארץ - THE MARKER	15/05/2011	27236639-8
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

"תכנון מס אגרסיבי לא עולה בקנה אחד עם אחריות חברתית"

"הדבר השני הוא התוכן של המדיניות הזו", הוא מוסיף, "כאשר אנחנו מצפים מתאגידים שלא לנקוט תכנון מס אגרסיבי לפי ההגדרות של רשות המסים". תכנון מס אגרסיבי, על פי הגדרות רשות המסים, הוא תכנון מס שסביר להניח שאם רשויות המס היו מודעות אליו הן לא היו מאשרות אותו. "מדובר על תכנון מס מורכב ומתוחכם, כאשר המטרה היא הימנעות מתשלום מסים, מקום שבו הטעם המסחרי בפעולות שבהן נוקט התאגיד הוא שולי ויש היצמדות טכנית למלות החוק תוך התעלמות מתכליתו", מסביר סיטבון.

"אין שקיפות"

"עוד דבר שמבחינתנו מרמז על תכנון מס הוא מיקומי החברות הבנות של אותם תאגידים", אומר סיטבון. "יש הרבה תאגידים שמחזיקים חברות באיי קיימן או במקלטי מס אחרים. גם כאן אין שקיפות. יכול להיות שהחברות הן בסדר, אבל לנו כציבור אין כל ררך לדעת". לפחות לשבעה מהתאגידים יש חברות בנות הנישומות במקומות המוגדרים על ידי החוקרים כמקלטי מס חוץ-גבוליים, כמו איי קיימן, ברמודה, שווייץ, האי ג'דוי, והאי גרנוי.

"תאגיד אחראי חברתית לא צריך להחזיק מקלטי מס", קובע סיטבון חרי-משמעית. "אין באמת תכלית עסקית בהחזקת חברה בת ברמודה, מלבד הרצון להפחית את תשלומי המס באופן משמעותי". ואולם סיטבון אינו רואה רק את החברות ככתובת

עופר סיטבון: "תאגיד אחראי חברתית לא צריך להחזיק מקלטי מס. אין תכלית עסקית בהחזקת חברה בת ברמודה, מלבד הרצון להפחית את תשלומי המס"

בעניין זה. כך למשל, הוא סבור, הממשלה צריכה לנקוט מדיניות שלפיה היא אינה מתקשרת עסקית עם תאגידים המחזיקים מקלטי מס. ייתכן מצב שבו כאשר הממשלה מפרסמת מכרז, אחד התנאים שבו יתייחס לתכנון מס באופן כללי או לקיומן של מקלטי מס באופן ממוקר.

"עדיף תשלום מס תלא על פילנתרופיה"

"סכומי הכסף האובדים לקופת המדינה כתוצאה מתכנון מס אגרסיביים ומשימוש בהטבות מס עולה לאין שיעור על הטובה הצומחת לציבור מתרומותיהם של התאגידים", טוענים החוקרים. "תשלום מלא של מסים, שיוקצו על פי סדר העדיפויות הלאומי, שהוגדר ונקבע על ידי נציגי הציבור, עדיף על פני פעילות פילנתרופית נקודתית של תאגידים". בעשורים האחרונים, שיעור מס החברות ירד באופן רמטי משיעור של 61% ב-1986 - ל-25% כיום. על פי המתוכנן, ב-2016 יירדו שיעורי מס החברות לרמה נמוכה אף יותר, של 18%. שיעור המס הסטטוטורי שמשלמים מוסדות פיננסיים, כמו בנקים וחברות ביטוח, גבוה יותר והוא כיום 36% ואף הוא צפוי לרדת.

דניאל מילוא: "תכנון מס ומצאים בחלק האפור של חקיקת המס. ארגון אתי לא יכול לפעול בחלק האפור גם אם זה מסב לו רווחים"

על שורה תחתונה משולשת", מוסיף מילוא. "אם בעבר היו מדברים רק על שורת הרווח, כיום אנו מדברים על ארגונים שמשלבים בין שורה תחתונה פיננסית, שורה תחתונה ערכית ושורה תחתונה סביבתית. רק כאשר יש איוון בין שלוש המרכיבים האלה אתה יכול להגיד שמדובר על ארגון שנושא באחריות חברתית".

ובכלל, מילוא אינו סבור שאתיקה בעסקים ורווחים אינם הולכים יד ביד. "בטוח הארוך, ארגון אתי שמגלה אחריות חברתית יהיה גם יותר רווחי. יש לא מעט עבודות שמראות שלארגונים שהטיעון מדיניות אתית וערכית יש יתרון תחרותי על פני ארגונים אחרים", הוא אומר.

"התפישה של תאגיד כממקסם רווחים לבעלי מניות כבר פשטה את הרגל", מוסיף סיטבון בהקשר זה, ומוכיח את פרוץ מייקל פורטר, שבמאמר שפורסם באחרונה במגזין "הרווארד ריווי" הציע להסתכל על התאגיד כמי שיש לו כמה קבוצות של מחזיקי עניין - בעלי המניות, אבל גם עובדים, סביבה וקהילה. התאגידים בישראל צריכים לקחת זאת בחשבון, טוען סיטבון, לא רק כשמדובר על מימון פרויקטים למען הקהילה, אלא גם בהחלטותיהם לגבי מידת האגרסיביות בתכנון המס. גם עוזרי

אתיקה היא לא מלה גסה

"פעילות חוקית אינה בהכרח אתית", אומר דניאל מילוא, מנכ"ל המרכז לאתיקה בירושלים, אשר חבר למרכז האקדמי למשפט ולעסקים ובארגון הכנס שייערך היום. במסגרת הכנס יוענק לשר האוצר, יובל שטייניץ, אות הוקרה על פעילותו לשמירה על האינטרס הציבורי במאבק שהוביל על תמלוגי הגז. המשפט שאותו צריכים בעלי תאגידים לשנן, אומר מילוא, הוא ש"לא כל מה שלא אסור מותר, אלא מה שראוי מותר". לרבריו, מי שמנהל ארגון אתי צריך להסתכל על החוק והרגולציה כסטנדרט מינימלי בלבד, ומתכנני מס אגרסיביים בהחלט לא עונים על ההגדרה הזו.

"תכנון מס נמצאים בחלק האפור של חקיקת המס. ארגון אתי לא יכול לפעול בחלק האפור גם אם זה מסב לו רווחים", אומר מילוא. "התפישה של הארגון בעידן המודרני מדברת

דניאל מילוא, בעל השליטה ויו"ר קבוצת אי.די.בי

עידן עופר, בעל השליטה ויו"ר החברה לישראל

החברה לישראל: "אנו משלמים מסים כדין ולפי חוק. אין לנו מושג על סמך מה הגיעו החוקרים למסקנותיהם, אך ברור שהן שגויות לחלוטין ויש בהן הכפשה והטעיה"

אי.די.בי: "חברות הקבוצה משלמות מסים כדין. אין לכן קשר להתגייסות של אי.די.בי למען הקהילה, במסגרתה ותרמו יותר מ-400 מיליון שקל מאז 2006"

11.7x36.22	34	2 עמוד	הארץ - THE MARKER	15/05/2011	27236622-0
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

עידו באום

השכירים יכולים רק לקטר

על פני תרומות. הרו"ח של המרכז האקדמי למשפט ולעסקים גם קורא ליותר שקיפות. נקודה שהוחמצה ברו"ח היא פער המס המטריד כאמת בישראל, בין בעלי ההון לשכירים: הפער בין עשירי האלפיון העליון שמשלמים מס בשיעור נמוך הודות לייעוץ של "בוטיקי מיסוי" - לבין ציבור השכירים הנאנק תחת נטל מס מצרפי מהגבוהים בעולם ויכול רק לקטר.

« תאגידים משלמים פחות מס מבני תמותה. המצב הזה מתקיים לא רק מביוון שמס החברות נמוך ממס ההכנסה - אלא גם מביוון שתאגיד מעסיק יועצים, שמפתחים טכניקות להפחתת מס ומוצאים פריצות לגיטימיות בחוקי המס. המסר ברו"ח הוא כי ראוי שאחריות חברתית של תאגידים תבוא לירי ביטוי בהימנעות מתכנוני מס אגרסיביים, גם אם הם חוקיים, וכי עדיף מס מלא

התאמר המלא 3

פוקר בינלאומי

« תאגידים משלמים פחות מס מבני תמותה. המצב הזה מתקיים לא רק מביוון שמס החברות נמוך ממס ההכנסה - אלא גם מביוון שתאגיד מעסיק יועצים, שמפתחים טכניקות להפחתת מס ומוצאים פריצות לגיטימיות בחוקי המס.

העיתון "גרדיאן" החל ב-2009 לפרסם סדרת תחקירים על המס שמשלמים תאגידים בריטיים. הסדרה זכתה לעניין עצום והעלתה לתודעה את המושג "פער המס" (The Tax Gap), שהוא הפער בין המס שאמור לשלם תאגיד למס המשולם בפועל. אגב, היה מי שברק את ריווחי המס של "גרדיאן", ומצא כי גם לעיתון יש פער מס.

הקליניקה לאחריות חברתית של תאגידים במרכז למשפט ועסקים נרתמה לטרנר העולמי, ובחנה את פער המס ב-25 החברות הגדולות בבורסה בישראל. מסקנת החוקרים היא כי תכנוני מס לגיטימיים איפשרו לחברות לגרוע מהמדינה כ-3 מיליארד שקל בממוצע מדי שנה, באופן חוקי. הרו"ח מצא כי שיעור התרומות של החברות לקהילה נמוך בהרבה מסכום זה. המסר ברו"ח הוא כי

העלאת המודעות לתכנוני מס תאגידיים חשובה, אבל הכוח הפוליטי מאפשר כיום לקבוצות עסקיות להשפיע מראש על חוקי המס

ראוי שאחריות חברתית של תאגידים תבוא לידי ביטוי בהימנעות מתכנוני מס אגרסיביים, גם אם הם חוקיים, וכי עדיף מס מלא על פני תרומות. הרו"ח גם קורא ליותר שקיפות - כך שהציבור יוכל לראות מה המס האמיתי שמשלמות החברות.

הרדישה לשקיפות מוצרקות, אבל התמקרות

של הרו"ח בחברות ציבוריות בעייתית. ראשית, תכנוני מס קיימים גם בחברות פרטיות שאינן שקופות, ולכן פער המס שם גדול במיוחד. שנית, חלק גדול מחסכונות הציבור מושקע באופן ישיר ועקיף בחברות ציבוריות. אם אלה ישלמו יותר מס, ייפגעו גם החסכונות הפנסיוניים והמשקיעים הציבוריים (אלא אם נקבל את הנחת הרו"ח, שתשלום מס כאקט של אחריות חברתית יביא לגידול עתידי ברווחים).

ועוד נקודה: הרו"ח מתמקד בתאגידים, אבל פער המס המטריד באמת בישראל הוא בין בעלי ההון לשכירים. מדדי השוויון החברתי מעידים על פער גדול והולך בהכנסות בין עשירי האלפיון העליון, שמשלמים מס רווח הון בשיעור נמוך תודות לייעוץ של "בוטיקי מיסוי" שצמחו בישראל לעשרות, לבין ציבור השכירים הנאנק תחת נטל מס מצרפי מהגבוהים בעולם ויכול רק לקטר.

מאידך, המציאות הגלובלית עדיין כוז שבה מדינות מתחרות על משיכת הון באמצעות שיעורי מס נמוכים ליחידים בעלי הון ולתאגידים. לא מעט שינויי חקיקה שנעשו בישראל והיטיבו עם בעלי הון גרמו לכך שהון זר דם לכאן בשנים האחרונות על חשבון מדינות אחרות בעולם. במקביל, ישראל התקבלה ל-OECD. במלים אחרות, ישראל הצליחה לא רע במשחק הפוקר הבינלאומי של קביעת הסדרי מס אטרקטיביים, אבל הצליחה פחות בבניית איזון חברתי פנימי ראוי.

עורכי הרו"ח קוראים ללחץ ציבורי על תאגידים שמנצלים תכנוני מס אגרסיביים. העלאת המודעות לעניין מבורכת, אך הרו"ח מזכיר רק בחטף סיבה חשובה במיוחד לדרוש מתאגידים להימנע מתכנון מס אגרסיבי - הכוח הפוליטי של הקבוצות העסקיות שנברקו. דוגמה מובהקת היא חברות הגנו המאבק הפוליטי שניהלו ברוני הגז נגד ועדת ששינסקי הביא לכך שהחוק הסופי כלל הקלות בשווי מאות מיליוני שקלים, לעומת המס שביקשה הממשלה להטיל בתחילה. מי צריך תכנון מס כשאפשר להשפיע על חוקי המס עוד בשלב שבו הם נכתבים?

22.57x25.05	1	6 עמוד	HAARETZ - FRONT	15/05/2011	27238338-6
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

Mind the tax gap

'Aggressive tax planning is at odds with social responsibility'

Study: Big firms talk up corporate giving but scrimp on taxes

By Ram Ozeri

The 25 leading companies on the Tel Aviv Stock Exchange pay around NIS 3 billion less a year in taxes than they should be, according to the headline, or declared, corporate tax rate. That is one of the main findings of a study carried out by the Legal Clinic for Corporate Social Responsibility, part of the Academic Center of Law and Business (ACLB) in Ramat Gan.

The researchers based their study on financial reports for 2006 to 2009 of the companies represented on the TASE TA-25 index. Many of the largest firms, their study shows, make big donations to the community in order to maintain their positive image. But when it comes to paying taxes, there is a big gap between their official tax brackets and the amounts actually paid.

The researchers will present their findings publicly for the first time today, at a conference held by ACLB in cooperation with the Jerusalem Center for Ethics. The center's director is Daniel Milo,

They are quick to note that many factors could explain this gap, including differences in tax rates from one year to the next and legitimate tax breaks granted by the state. But at least some of the differences, they say, are the result of aggressive tax planning.

The researchers also reviewed the corporate giving of these companies – the money they gave to their communities and in support of social responsibility. These numbers were considerable: Fifteen of the 25 companies on the TA-25 index reported combined annual donations of NIS 164 million to various corporate responsibility projects. Assuming that this sample was

Ofer Vaknin

Daniel Milo (left), with researchers Ronit Donyets-Kedar and Ofer Sitbon.

representative of the whole, they estimated the combined annual contributions of the 25 firms at NIS 274 million.

That puts the ratio of corporate community giving to the "tax expectation gap" – the difference between the headline tax rate for companies and the rate of tax they actually pay – at 1 to 11. For example, the Israel Corporation, which is controlled by the Ofer brothers, donated nearly NIS 100 million to the community from 2006-2009. On the other hand, according to the researchers' calculations (which were based on Israel Corp.'s own financial statements for the period), the company paid NIS 1.74 billion less in taxes than its declared corporate tax rate would suggest it should have.

For this three-year period,

the Israel Corp. reported profits of nearly NIS 11 billion, on which it paid NIS 1.3 billion, reflecting an effective tax rate of just 12%.

In response to the researchers' questions, the Israel Corp. noted that its tax flow payments were materially different from its total tax payments, but did not elaborate.

The researchers also noted that the list of subsidiaries of the Israel Corp. featured companies based in such locations as the Cayman Islands, Bermuda, the Virgin Islands, Switzerland and Luxembourg.

Clueless

Israel Corp. said in response: "The Israel Corp. pays taxes in accordance with the law. The company has no idea

was more than NIS 800 million, 16 times more than the IDB group's NIS 41 million in corporate contributions for the three-year period.

In its response, the IDB group also said it pays its taxes, and that there is no connection between its taxes "and the more than NIS 400 million the group has donated since 2006 to hundreds of projects in the Galilee and the Negev, in the areas of education, welfare, health, culture and sports."

At cross-purposes

"The corporations' massive spending on aggressive tax planning is not congruent with their boasts of social responsibility," says Ronit Donyets-Kedar of the ACLB.

"Paying taxes is one of our obligations, as individuals and as corporations. There are very heavy arguments against a situation where corporations underwrite opening museums up to the public, on one hand, while on the other evading their moral responsibility to fully pay their taxes," Donyets-Kedar said.

According to Donyets-Kedar, corporate responsibility goes beyond the company's meeting of its legal obligations. Corporate responsibility also means you are a useful member of society.

Jerusalem Center for Ethics director Daniel Milo said companies must remember that tax planning is a murky area of tax law.

At the core of the study is the belief that meeting tax obligations fully is like a dividend paid by the corporation in exchange for the receipt of public services such as security, transportation infrastructure and the education of its employees.

on what basis the people presenting these figures reached their conclusions, but it is obvious that the figures are in error and totally incorrect, and are misleading."

As to where the company pays taxes, Israel Corp. stated: "Subsidiaries and associates of the Israel Corp. operate throughout the world and pay their taxes according to law. In addition, it must be remembered that most of the group's activities take place abroad."

The picture is similar for Nochi Dankner's IDB group. For the 2006-2009 period it paid NIS 1.8 billion, or 19%, on reported pre-tax profits of NIS 9.4 billion, compared to NIS 2.6 billion according to its headline tax rate. The difference between those amounts